

Beszerezési politika

Friss zöldség és gyümölcs

Lidl Magyarország Bt.

TARTALOMJEGYZÉK

1 Bevezetés – A Lidl-minőségű zöldség és gyümölcs nem véletlen, hanem alapelv	1
2 Minőség és biztonság: minőségbiztosítás prioritásként	2
2.1 Partnerségben a célért: együttműködés az üzleti partnerekkel	2
2.2 Folyamatos és következetes: ellenőrzött Lidl-minőség	3
2.3 Együtt tanulni: visszacsatolás, visszajelzési folyamat és folyamatos továbbfejlesztés	4
3 Napi partnerség: szállítói kapcsolataink	6
4 A termőföldről a boltba: frissesség és logisztika	7
5 Egy etikai kérdés: az élelmiszer-pazarlás elkerülése	7
6 Korszerű cselekvés: fenntarthatóság és ökológiai felelősség	8
7 Kitérő - Lidl peszticid maradvány csökkentő program a friss zöldségért és gyümölcsért	9

1 Bevezetés

A Lidl-minőségű zöldség és gyümölcs nem véletlen, hanem alapelv

A legjobb minőségű és legfrissebb zöldség és gyümölcs kiváló ár-érték aránnyal: kiskereskedelmi vállalként ez az egyszerű, ugyanakkor nagyra törő elv képezi a napi szükségleteket kielégítő friss zöldség- és gyümölcstermékekre vonatkozó szilárd értékrendünk alapját.

Annak érdekében, hogy folyamatosan meg tudjunk felelni ennek az igénynek, partnerségen alapuló beszállítói kapcsolatokat, valamint hatékony logisztikai és minőségbiztosítási folyamatokat építettünk ki. Mindez ma lehetővé teszi számunkra, hogy üzleteinkbe a legmagasabb minőségű és legfrissebb zöldséget és gyümölcsöt juttassuk el közvetlenül a termőföldről.

A mezőgazdaság friss zöldség- és gyümölcskínálata rendkívül időjárásfüggő. A termékek frissességének és minőségének biztosítása a piac minden résztvevőjétől minden nap nagy körültekintést igényel.

A Lidl arról híres a piacon, hogy a beszállítóknak tett mennyiségi ígéreteit még nehéz éghajlati körülmények ellenére is betartja, más cégekre alig jellemző módon. Ennek eredményeképpen megbízható partneri státuszt alapoztunk meg az évek és évtizedek során a származási országok termelőivel.

A hosszú távú szállítói kapcsolatok, amelyeket a kölcsönös bizalom jellemez, fontos alapját képezik azon törekvésünknek, hogy a friss zöldséget és gyümölcsöt a lehető legjobban mentesítsük növényvédő szerektől és egyéb nemkívánatos anyagoktól.

A termelők, beszállítók és beszerzési részlegünk közös munkája különösen a minőségbiztosítási folyamatok iránti elkötelezettségben nyilvánul meg, amely folyamatok a teljes ellátási láncon végighaladva érvényesülnek, és messze túlmutatnak az ágazati és törvényi szabványokon.

Ezen a „jövő útján” már messzire jutottunk. Számunkra ezek a sikerek bizonyítékok és egyben ösztönzők is arra, hogy partnereinkkel tovább haladjunk a megkezdett úton.

A tökéletes friss zöldségért és gyümölcsért, a legjobb áron.

2 Minőség és biztonság: minőségbiztosítás prioritásként

„Vásárlóinknak mindenkor ellenőrzött minőséget és frissességet kínálunk a legjobb áron.”

Ezzel a magatartási alapelvvel fogalmazza meg a Lidl a friss zöldség- és gyümölcsválasztékával kapcsolatos elvárásait. A friss zöldségre és gyümölcsre vonatkozó beszerzési politika szilárd elveit a minőség és a biztonság alkotják.

A Lidl-minőségbiztosítás legfontosabb előfeltétele az élelmiszerbiztonság és annak fenntartása. Az aktuális tudományos, élelmiszerekre vonatkozó jogszabályi és társadalmi ismeretek figyelembevételével, valamint sokéves tapasztalattal, belső és külső szakértelemmel célkitűzéseket, vizsgálati és korrekciós folyamatokat tervezünk, azokat írásban rögzítjük, folyamatosan felülvizsgáljuk és szükség esetén optimalizáljuk és kiigazítjuk.

Az áru minőségének szabványosított és folyamatos ellenőrzése az ellátási lánc minden szakaszában egyszerre szolgálja a meglévő fejlődési lehetőségek megállapítását, és előfeltétele zöldség- és gyümölcskínálatunk következetes továbbfejlesztésének és folyamatos javításának.

2.1 Partnerségben a célért: együttműködés az üzleti partnerekkel

A Lidl-minőségnek megfelelő zöldség és gyümölcs az ellátási lánc minden szakaszában első osztályú partnereket követel meg. A Lidl-ben naponta vásárlók asztalára kerülő friss és egészséges zöldségek és gyümölcsök a vállalat, valamint a világszerte működő termelők és beszállítók közös szenvedélyének eredménye. Ehhez egyértelműen meghatároztuk és ismertettük a zöldség- és gyümölcskínálat minőségére és biztonságosságára vonatkozó Lidl-specifikus követelményeinket.

Partnerségre építve - A friss zöldségért és gyümölcsért felelős megbízható és nagy teljesítményű termelők és szállítók kiválasztása kiemelt fontosságú. Csak olyan partnerekkel dolgozunk együtt, akik tökéletesen azonosulnak magas minőségi követelményeinkkel, és azokat teljesíteni is tudják.

Minőség a folytonosság által - A Lidl név a gazdasági folytonosságot, a megbízhatóságot és a kölcsönös elismerést jelentő kereskedelmi légkört jelenti. Az évek és évtizedek során a termelő országokban működő partnervállalatainkkal kiépített kapcsolataink adják az együttműködés folyamatos fejlesztése iránti közös igyekezet alapját.

Átlátható ellátási lánc - A friss zöldségek és gyümölcsök ellátási láncában foglalja az értékteremtési folyamatban érintett összes vállalatot - a termőföldtől a Lidl-üzletekig. Már a termelés, azaz a szezon kezdete előtt név szerint ismerjük az összes résztvevőt az ellátási lánc minden lépcsőjén. A termőterületekre, tanúsításokra és termesztési módokra vonatkozó kiegészítő információk garantálják a legmagasabb fokú átláthatóságot és biztonságot, amelyek részeivé válnak a Lidl nyomonkövethetőségi rendszerének.

Teljes körű tájékoztatás - A Lidl speciális nyomonkövethetőségi címkéje által, amely a friss zöldség- és gyümölcсару minden egyes egységére felkerül, már korábban ágazati szabványt állítottunk fel. A Lidl nyomonkövethetőségi címkéje a termelőktől a csomagolóüzemen át a szállítókig a beszállítói lánc minden résztvevőjét láthatóvá teszi az összes csomagolási egységen. Ez a rendszer azonnali, egyértelmű és teljes nyomonkövethetőséget biztosít az áruszállítási folyamat minden lépésének.

Egyértelmű kommunikáció - A Lidl közvetlen, egyértelmű és őszinte kommunikációt folytat üzleti partnereivel. Ez biztosítja, hogy a Lidl által az ellátási lánc valamennyi résztvevőjétől elvárt magas minőségi igényeket és követelményeket végre is hajtsák és meg is valósítsák. A Lidl ennek során mértéket állít a termékek minőségére vonatkozóan. Az első osztályú Lidl-minőség érdekében világosan meghatároztuk minőségi követelményeinket, és részletes termékleírások segítségével közöltük őket az ellátási lánc minden szakaszában.

Közös csökkentés - A Lidl-nél kiemelt fontosságú a növényvédő szerek maradványainak csökkentése a friss zöldségekben és gyümölcsökben. A vállalat és partnerei közös célja a szermaradványoktól mentes zöldségek és gyümölcsök termelése. A növényvédő szerek és a szennyezőanyagok tekintetében a Lidl saját követelményrendszere alapján a hatóanyag-maradvány koncentrációja a törvényes maximális érték legfeljebb egyharmadát tolerálja, valamint 80 százalékban határozza meg a hatóanyag-maradványok százalékos maximális mennyiségének összegét. A kimutatható hatóanyag-maradványok mennyisége legfeljebb öt hatóanyagra korlátozódik. Ezek a követelmények messze meghaladják a jogalkotó előírásait, valamint aktívan hozzájárulnak a növényvédő szerek használatának csökkentéséhez és ágazati szabványok kialakításához*.

2.2 Folyamatos és következetes: ellenőrzött Lidl-minőség

A Lidl-minőségnek megfelelő zöldség és gyümölcs a szabványosított és folyamatos vizsgálatok eredménye. A vállalat szigorú követelményrendszere minden zöldség és gyümölcs esetében meghatározza a termékre vonatkozó vizsgálati előírásokat, és a részletes Lidl-minőségellenőrzések által fejleszti partnerei minőségbiztosítási intézkedéseit az értékteremtési folyamat minden szakaszában. Ennek megvalósításához a Lidl-nél képzett szakembereket foglalkoztatunk, akik folyamatos kapcsolatban állnak az elismert vizsgálóintézetek külső szakembereivel. A partnereink vezető ágazati szabványok tanúsítási rendszereiben való sikeres részvétele hozzájárul a minőségbiztosítási intézkedések fejlesztéséhez az ellátási lánc minden szakaszában.

Teljes körű vizsgálat – A Lidl naponta alaposan ellenőrzi az összes friss zöldség és gyümölcs szállítmányt a szabványosított folyamatoknak megfelelően. Az átfogó vizsgálati folyamatok az áruátvételnél kezdődnek. Például a növényvédő szerek esetleges maradványaiból eredő lehetséges kockázatok becslése már az áruk szállítása során megtörténik. A termelés során a rendelkezésre álló, korábbi árubeszállításokra vonatkozó külső laborvizsgálatok eredményei mellett az aktuális keretmegállapodás szerint tapasztalatainkat is felhasználjuk. A külsős mintavevők és az analitikai vizsgálóintézetek megbízása a következetesen végzett vizsgálatok eredménye.

Külső szemmel - A friss zöldségek és gyümölcsök növényvédő szerek esetleges maradványaira és egyéb nemkívánatos szennyezőanyagokra irányuló kémiai-analitikai vizsgálatát külső és független laboratóriumok és intézetek elismert szakértői végzik. A szakemberek dokumentálják és igazolják a legjobb áru minőségre vonatkozó Lidl-követelményeknek való megfelelést. Az évi több, mint 25.000 nemzetközi és 2.000 hazai vizsgálat rendkívül nagyszámú analitikai eredményt jelent a szállítási folyamat minden szakaszában, és egyben az ellátási láncban részt vevő üzemekkel való partnerségi együttműködés alapját alkotja, továbbá kiemelettel jelentőséggel bír a friss zöldség és gyümölcs termesztésben a növényvédő szerek használatának fenntartható csökkentésében.

---

* A Lidl peszticid csökkentő programjáról részletes információkat a 7. fejezetben talál

Minőség kompromisszum nélkül - Ezzel a célkitűzéssel végzik a minőségellenőrök a friss zöldség és gyümölcs raktári átvételi ellenőrzését. Minőségi követelményeinket világosan meghatároztuk és félreérthetetlenül dokumentáltuk. A Lidl ellenőrzési katalógusa alapján kivétel nélkül minden bejövő termékszállítást részletesen értékelünk. A vizsgálat hatókörét és kritériumait a zöldség- és gyümölcskínálatunk minden egyes árucikkére vonatkozóan egyértelműen meghatározzuk. Áruátvételkor minőségellenőreink a vizsgálat végrehajtását és azok eredményeit írásban dokumentálják.

Kiváló üzemek - A Lidl magas minőségi követelményeinek tartós biztosítása érdekében üzleti partnereink az ellátási lánc minden szakaszában kötelesek sikeresen részt venni a vezető ágazati szabványok független tanúsítási rendszerében. Mezőgazdasági termelőink mindegyike például a GlobalG.A.P. szabvánnyal rendelkezik, ami igazolja, hogy működése megfelelő a biztonságos és fenntartható mezőgazdasági termelés terén.

Kiváló vizsgálatok - Az ellenőrzési folyamatok minősége minden minőségbiztosítás lényegi eleme. Ennek megfelelően a Lidl által megbízott összes vizsgálóintézet megfelel a DIN EN ISO/IEC 17025 szabvány követelményeinek. „Laboratóriumaink” minőségéről azonban mi is meggyőződünk. Rendszeres és be nem jelentett Lidl-tesztek, vezető szakértők segítségével lebonyolított úgynevezett körvizsgálatok (laboratóriumi összehasonlítások) biztosítják a laboratóriumok teljesítőképességét a mindennapi munkamenetben, és ezek szolgáltatóink állandó szakmai fejlődését is elősegítik.

A minőségbiztosítás minősége - Még a minőségbiztosítás minőségét is külső partnerrel és függetlenül ellenőrizzük. A Bureau Veritas igazolja számunkra éves tanúsító auditok alapján, hogy minőségbiztosításunk minden folyamatával és tevékenységével megfelel többek között a DIN ISO 9001:2015 követelményeinek.

2.3 Együtt tanulni: visszacsatolás, visszajelzési folyamat és folyamatos továbbfejlesztés

„Aki megszűnik jobbá válni, az megszűnik jónak lenni!” A Lidl állandó javulásra és folyamatos fejlesztésre törekszik azzal a céllal, hogy vásárlóink számára minden területen a legjobb minőséget kínáljuk. Az állandó fejlesztési folyamat alapját a kiterjedt ellenőrzési folyamatokból fakadó ismeretek képezik, amelyben az értékteremtési lánc minden tagja aktívan részt vesz. Régi üzleti partnereink maguk is osztják magas követelményeinket. Ez kiváló termékminőségünk garanciája.

Reagálás helyett cselekvés - A friss zöldség és gyümölcs esetében használatos növényvédő szerekre és szennyezőanyagokra vonatkozó Lidl-követelményekkel egy olyan korai vészjelző rendszert teremtettünk, amely lehetővé teszi számunkra a megelőző és előrelátó cselekvést. A törvényi határértékek egyharmadát meghaladó hatóanyag-maradványokat tartalmazó vizsgálati jegyzőkönyveket a felelős gyártók és szállítók rendelkezésére bocsátjuk. Az ilyen analitikai eredmények képezik a termelési folyamatok termelőüzemek általi, a problémák jelentkezése előtt történő szakszerű optimalizálásának alapját. A Lidl és partnerei közös célja az alacsony maradványszinttel rendelkező zöldségek és gyümölcsök termelése.

Együtt fejlődni - A Lidl minőségbiztosítási rendszere kiterjedt vizsgálati folyamatainak megismerése alapul szolgál az első osztályú friss zöldség és gyümölcs termelésének folyamatos és fenntartható javulásához. Beszállítóinkkal együtt nyitott és építő jellegű visszajelzési kultúrát ápolunk azzal a céllal, hogy azonosítsuk és kiaknázzuk a fejlesztési lehetőségeket. Erre jó példa a termelési időszak végeztével a partnerekkel való megbeszélés. Ezek a szakértői megbeszélések a fejlesztési lehetőségeket azonosítását szolgálják; az összes folyamat résztvevőinek eredményei alapján a teljes értékteremtési lánc mentén.

Közös felelősségvállalás - A Lidl egyértelműen meghatározza és kommunikálja a követelményeket. A partneri együttműködés szellemében részt veszünk stratégiai releváns projektek tervezésében és megvalósításában; a friss zöldség és gyümölcs biztonságos és fenntartható termelésében.

Szabványok közös alakítása - A vezető szakemberekkel való együttműködés fontos építőeleme minőségértelmezésünknek. Így aktívan részt veszünk a releváns ágazati szabványok kialakításában, és rendszeres visszajelést adunk az irányadó szakbizottságokban.

3 Napi partnerség: szállítói kapcsolataink

Precíz minőségbiztosítási modelljeink alapelve szerint termelőinkkel, csomagolóüzemeinkkel és szállítóinkkal az egész szállítási láncban mindig bizalmas és mindenekelőtt hosszú távú partnerségre törekszünk.

Azon a véleményen vagyunk, hogy egy olyan igényes áruterületen, mint a zöldség- és gyümölcskereskedelem csak egy jól áttekinthető rendszer tud folyamatos élelmiszer-biztonságot, zavartalan áruáramlást és legjobb minőséget biztosítani.

Megalapozott együttműködések - Előre meghatározott minősített termelői csapattal dolgozunk, akikkel közvetlenül működünk együtt. Világszerte több ezer partnerünk mindegyike megtalálható a rendszerünkben. Minden szabadföldi és melegeházi termelő partnerünk kivétel nélkül minőségtanúsításra kötelezett, melyet adatrögzítés keretén belül rendszeresen értékelünk. Mindemellett rendszeres visszajelzésekkel és részletes elemzésekkel támogatjuk a szállítóinkat, szem előtt tartva a jövőbeli közös fejlődést.

Rendszeralapú beszerzés - A szállítóinkkal való hosszú távú együttműködést egy „rendszeralapú beszerzés” nevű struktúrában foglaljuk össze, amely a Lidl-nél a rendszerességet és megbízhatóságot a kereskedelmi folyamatok részévé teszi. Ahol csak lehetséges a jól bevált termelői struktúrákat vesszük alapul.

Ez egyfelől nekünk, mint kiskereskedőnek tervezhető gyümölcs és zöldségellátást biztosít olyan frissességben és minőségben, amit elvárunk; másrésztől így lehetővé teszi a megállapodott árumennyiség megbízható átvételét. Ezenkívül akkor is partnereink mellett állunk, amikor az időjárás a mezőgazdasági termékek esetében mennyiségi ingadozást okoz.

Mezőgazdasági termékek értékesítése - A zöldségek és gyümölcsök mezőgazdasági termékek. Az időjárás változása a termőterületeken, a felvevő piacok megváltozott kereslete gyors és megfontolt reagálást követel. Ha például kedvező időjárási feltételek mellett az eper hamarabb érik, vagy ha az uborkatermés jóval kiadósabb a vártnál, állandó piacra való rálátásunk és infrastruktúránk lehetővé teszi a többletmennyiségek spontán értékesítését. Ezzel hozzájárulunk a gyakran családi vagy szövetkezeti kézben lévő mezőgazdasági üzemek fennmaradásának biztosításához. Ezen felül minden értékesített többlet árumennyiség hathatós hozzájárulást jelent az élelmiszerek pazarlása, ill. megsemmisítése elleni küzdelemhez.

Közösen a vásárlókért - A Lidl helyi termelői a vállalat szállítási láncában azok a partnerek, akik arról gondoskodnak, hogy a termékeknek vásárlói elvárásoknak megfelelő íze legyen. Termelőink ezt a célt szem előtt tartva minden termékükhöz szaktudásukat és elkötelezettségüket adják, mi pedig a vásárlói igények folyamatosan monitorozásával, valamint termelő országainkkal közösen tesszük lehetővé szezonról szezonra, hogy a vásárlók azokat a termékeket, fajtákat és minőséget találják meg az üzletkeben, amire igényük van.

Közös filozófiánk - Mindennapi munkánk eredményei megerősítenek minket a kölcsönös partnerség fenntartásában. Hiszen végül mindnyájan profitálunk ebből: Vásárlóink a jó minőségű friss zöldség- és gyümölcskínálatból, szállítóink pedig egy olyan erős partnerből, aki állja a szavát. Nem véletlenül örvend a Lidl az ágazaton belüli olyan jó hírnévnek, hogy tartós, becsületes és megbízható kereskedelmi partner.

4 A termőföldről a boltba: frissesség és logisztika

Mindent a frissességért. Vásárlóink értékelik friss és ízletes zöldség- és gyümölcskínálatunkat. Annak érdekében, hogy vásárlóinknak friss zöldséget és gyümölcsöt tudjunk kínálni, szállítóink az árut optimális időpontban takarítják be: a Lidl-nél nem létezik a termékek spekulatív célú raktározása. A mögöttes logisztika – vagyis, hogy a termőföldről a boltba történő szállítás a lehető leggyorsabb és legszakszerűbb legyen - a zöldség- és gyümölcs-termékeknél mindig nagy kihívás és örökre az is marad.

Partnerség a frissen betakarított termékekért - A termelőkhöz való partnerségi hozzáállásunk több szempontból is jövedelmező. Termékbeszerzési részlegünk közvetlen termelői kapcsolatai, a viszonteladók messzemenő kiiktatása és a termelői csoportoktól történő közvetlen szállítás hatékony logisztikát biztosít, ami végül hozzájárul termékeink frissességéhez. A gyorsaság frissességet jelent.

Logisztika a frissen betakarított termékekért - Az idő nem az egyetlen frissességi kritérium. Az áru termőföldről boltba történő szakszerű szállítása ugyanilyen nagy jelentőséggel bír. Legyen szó akár paradicsomról, uborkáról vagy salátáról - a hőmérséklet vagy a levegő páratartalma tekintetében a különféle mezőgazdasági termékeknek különbözőek az igényűek, melyeknek az adott árucikknek megfelelő klimatizált rakterű vagy rakodási zónájú szállítóeszköz alkalmazásával felelünk meg.

5 Egy etikai kérdés: az élelmiszerpazarlás elkerülése

A nemzetközi piacokon folyó spekulációk vagy elégtelen kereskedelmi, illetve logisztikai folyamatok miatt az élelmiszerpazarlás elkerülése egy olyan kihívás, amellyel nap mint nap szembesülnünk kell. Még fokozottabban, ha a zöldségek és gyümölcsök esetében könnyen romló árurol van szó.

Az élelmiszerpazarlás ellen - A zöldségek és gyümölcsök esetében különféle intézkedésekkel biztosítjuk a frissességet és a minőséget, és ezáltal az élelmiszer-veszteség elkerülését. Ennek első lépése a hatékony szállítási útvonalakkal és a rövid szállítási idő biztosítása, mialatt a termékek a földről az üzletbe érkeznek. Az áruházainkba érkező zöldséget és a gyümölcsöt minden nap frissen szállítják nyitás előtt, és naponta többször ellenőrzik. Az ellenőrzés frissességi megbízottjaink felelőssége. Az élelmiszerpazarlás visszaszorításának érdekében csökkentjük azoknak a termékeknek az árát, amelyek másnap már nem felelnének meg frissességi követelményeinknek.

Rugalmas értékesítés – Képesek vagyunk reagálni a többletmennyiségekre vagy a termelési ingadozásokra, ennek megfelelően a partnereink által felkínált mennyiséget még akkor is értékesítjük, ha ez előzetesen nem volt tervben. Ezzel ellentétben elutasítjuk az élelmiszerekkel való spekulációt, vagyis hogy a vevőknek nem a legfrissebb árut kínáljuk, és vállaljuk a kockázatot, hogy elszámítjuk magunkat, ezáltal adott esetben nagyobb mennyiségű élelmiszert hagyunk megromlani.

6 Korszerű cselekvés: fenntarthatóság és ökológiai felelősség

Minél nagyobb egy vállalat, annál inkább képes befolyásolni egyes folyamatokat. Ez nemcsak a gazdasági összefüggésekre, hanem arra az időszzerű kötelezettségre is igaz, hogy az erős piaci pozíciót a társadalmi és ökológiai előrelépés érdekében is használja.

Felelősségvállalás - A Lidl első volt azok között az élelmiszer-áruházláncok között, amelyek Fairtrade (tisztességes kereskedelem) bio banánt kínáltak saját Fairglobe márkanév alatt. Eközben további Fairtrade cikket vett fel kínálatába és folyamatosan azon dolgozik, hogy ezt a kínálatot tovább bővítse. A Lidl már 2006 óta együttműködik a Fairtrade-del, egy olyan szervezettel, amelynek védjegye mögött a tengerentúli termelő országokban az emberek élet- és munkakörülményeinek javítására irányuló különféle intézkedések rejlenek. Ezért a Fairtrade irányelvei stabil minimum beszerzési árakat és minimálbéreket írnak elő. A kényszermunka ugyanúgy tilos, mint a kizsákmányoló gyermekmunka, és a termelői országok ökológiai egyensúlyát a géntechnika tilalmával és a biológiai mezőgazdaság támogatásával erősítik.

Megerősítést nyer a gyakran kisgazdálkodói termelőüzemek gazdasági cselekvőképessége is, amelyek a Fairtrade együttműködésen keresztül akár 60 %-ban is előfinanszírozhatják a megrendelési mennyiséget.

A Lidl a Fairtrade termékekkel való kereskedelmen keresztül közvetve támogatja az infrastruktúra kiépítését a termőterületeken - az egészségügyi intézményektől kezdve az iskolákon keresztül egészen a modernizált mezőgazdasági berendezésekig.

A vállalat ugyancsak hosszú ideje támogatja a „Rainforest Alliance” (esőerdő szövetség) szervezetet. Ez a tanúsítás a környezetvédelem, a társadalmi igazságosság és a gazdaságosság oszlopaira támaszkodik. Időközben a Rainforest Alliance által tanúsított banánok részesedési aránya Németországban és sok más európai Lidl-piacon már 100 százalékos. Emellett 2013 óta a Rainforest Alliance által tanúsított ananászt is hasonló sikerrel értékesítjük.

Minden szerződéses partnerünkkel magatartási kódexben állapodunk meg, azzal a céllal, hogy javítsuk dolgozóink munkafeltételeit. Írásban rögzítjük a munkatársakkal való bánásmódra vonatkozó elvárásainkat, mely magában foglalja a németországi, az európai és a tengerentúli termelőket is.

Bio, körültekintéssel - A biológiai mezőgazdaságból származó termékek iránti kereslet növekszik. Ez egy olyan fontos és kívánatos folyamat, amelyre a Lidl-nél nagy hangsúlyt fektetünk. Ennek okán határoztuk el biokínálatunk elővigyázatos, okos és fenntartható bővítését. A hagyományos növénytermesztésről biológiaiakra való átállás sok termelő számára kihívást jelent, ezért megfontolt lépésekkel kell nekifogni. A meggyőzési feladat, a vetésforgó és olykor a teljes gazdálkodás megváltoztatása a termelőre és a termékre vonatkozó átfogó perspektíva kialakítását igényli.

7 Kitérő

Lidl peszticidmaradvány-csökkentő program a friss zöldségért és gyümölcsért

Friss zöldség- és gyümölcs szállítóinkkal, valamint termelőinkkel közösen határoztuk el a növényvédő szerek alkalmazásának tartós csökkentését. Célunk megvalósításában életre hívtuk a peszticid (növényvédőszer-maradvány)-csökkentő programot.

A Lidl peszticidcsökkentő programjának középpontjában a Lidl és a világszerte megtalálható szállítóink és termelőink közötti, az összes zöldség- és gyümölcs termék minőségelemzéséből nyert sokrétű adat szoros információcseréje áll. A növényvédő szerek zöldség- és gyümölcs termesztésben való alkalmazásának hatásairól szerzett ismeret előfeltétel az optimalizált, vagyis a termelők által csökkentett felhasználáshoz. Ezért a Lidl intenzív párbeszédet folytat azokkal a termelőkkel, akik a termőterületen felelősek a növényvédő szerek felhasználásáért. A nagy számban végzett maradvány-elemzés lehetővé teszi számunkra, hogy mindig aktuális képet kapjunk a teljes zöldség- és gyümölcsállományban előforduló hatóanyag maradványokról.

Hogyan fordulhatnak elő növényvédőszer maradványok a friss zöldségben és gyümölcsben?

A friss zöldség- és gyümölcs termesztésekor a kultúrák, illetve a termények egészségének megőrzése érdekében a termelés, a betakarítás utáni kezelés, továbbá a csomagolás és a tárolás keretében szükség esetén különböző hatóanyagokat alkalmaznak. Ezeket például növényvédő szerek, kártevők elleni védőszer vagy betakarítás utáni kezelőszer formájában használják. E hatóanyagoknak késztermékeken előforduló maradványai még a jó mezőgazdasági gyakorlat betartása és a szakszerű, rendeltetésszerű használat esetén sem kerülhetők el minden esetben. A hatóanyagok alkalmazása alapvetően hozzájárul a termék betakarításának biztosításához és a higiéniailag kifogástalan termékek szavatolásához. Ezért a friss zöldség és gyümölcs hagyományos, teljes mértékben ezen hatóanyagok felhasználása nélküli előállítás ma még kivételt jelent. Ennek ellenére a Lidl célja az, hogy lehetőség szerint a teljes zöldség- és gyümölcs kínálatot hatóanyag-maradványoktól mentesen kínálja.

Milyen törvényi előírások vonatkoznak a növényvédőszer maradványokra?

A friss zöldségben és gyümölcsben előforduló összes lehetséges hatóanyag-maradványra törvényi határérték, úgynevezett megengedhető maximális mennyiség vonatkozik. A növényi és állati eredetű élelmiszerekben, takarmányokban vagy ezek felületén a hatóanyag-maradványok megengedhető maximális mennyisége 2008. szeptember 1. óta a 396/2005 sz. (EK) rendelet hatályba lépésével az Európai Unión belül harmonizált előírás, amely ezáltal minden tagállamra közvetlenül érvényes. A megengedett maradványtartalom a fogyasztók megelőző védelmét szolgálja a szükségtelenül magas értékű maradványokkal szemben, és magas biztonsági szintet jelent az esetleges egészségügyi kockázatok ellen. A friss gyümölcsöknél és zöldségeknél a maradványok megengedett maximális mennyisége minden esetben az élelmiszerek kínálati formájára vonatkozik, vagyis a mosatlan, tisztítatlan és meg nem hámozott termékekre.

A maradványok megengedett mennyiségét az Európai Unió tagállamainak szakértői és az Európai Élelmiszerbiztonsági Hivatal (EFSA) egy közösségi eljárás keretében vezeti le, ellenőrzi azok egészségügyi veszélytelenségét, majd ezt követően az Európai Bizottság jogilag kötelező formában közzéteszi ezeket az értékeket. Itt a az úgynevezett ALARA elv (**A**s **L**ow **A**s **R**easonably **A**chievable) érvényes: a megelőző fogyasztóvédelem értelmében az egyes kultúráknál a maradványok megengedett maximális értékét a jó mezőgazdasági gyakorlat szükségessége határozza meg. Az eredmény sohasem lehet magasabb, mint a toxikológiailag elfogadható mérték. A megengedett maximális maradványtartalmat ennek megfelelően mindig a hatóanyag és a termék kombinációjára határozzák meg.

Melyek a „többszörös maradványok“ a friss zöldségben és gyümölcsben?

Amennyiben kettő vagy több hatóanyag marad vissza növényvédő szerekből, kártevők elleni védőszerekből, vagy betakarítás utáni kezelőszerekből a termékben, többszörös maradvány-tartalomról beszélünk. Különös figyelmet fordítunk a többszörös maradványokra az olyan hatóanyagok esetleges összedódó hatása miatt, amelyek ugyanazt a kritikus hatást fejthetik ki ugyanabban a célszervezetben és célszervben.

A többszörös maradványok előfordulása mindaddig nem gátolja a végtermék jogi értékesíthetőségét/forgalomba hozhatóságát, amíg az egyes hatóanyagmaradványokra érvényes törvényes maximális határértéket betartja.

Mit jelent az akut referenciadózis?

Az akut referenciadózis (ARfD) az Egészségügyi Világszervezet (WHO) által meghatározott azon testsúly-kilogrammonkénti anyagmennyiség, amely egy étkezéssel vagy egy napon belül elfogyasztott táplálékkal a fogyasztó számára felismerhető kockázat nélkül bevihető. Egy anyag fogyasztó általi tényleges bevitelét a mért hatóanyag maradványok és a kisgyermek maximum várható étkezési mennyisége alapján állapítják meg, ez jelenti az expozíciót. A kimutatott hatóanyagmaradványokra vonatkozó expozíció és az akut referenciadózis arányát akut referenciadózis terhelésnek nevezik, és százalékos értékben adják meg. A 100 százalék alatti értékek veszélytelennek tekinthetők.

A Lidl friss zöldség- és gyümölcsstermékekre vonatkozó követelményrendszere

Lidl peszticidcsökkentő-programjának keretében szakemberek segítségével saját határértékeket, úgynevezett Lidl specifikációs értékeket állapított meg a friss zöldségek és gyümölcsök esetében. Ezek lényegesen szigorúbbak a jogszabályi követelményeknél (lásd 1. táblázat).

	Max. megengedett mennyiség (%)		Hatóanyagok max. száma	ARfD terhelés (%)
	Egyedi hatóanyag	Σ kimutatott hatóanyagok összege		Egyedi hatóanyag
Jogszabályi követelmény	100	-	-	-
Lidl Specifikáció	33,3	80	5	100

1. táblázat: A hatóanyagok esetleges maradványaira vonatkozó jogszabályi követelmények a Lidl specifikációs értékeivel összehasonlítva

A Lidl friss zöldség és gyümölcs specifikációs értékei a legszigorúbbak és legkomplexebbek a teljes ágazaton belül.

- Egy **hatóanyagmaradvány** kimutatható mennyisége a legmagasabb jogszabályi érték **maximum egyharmada** lehet.
- Az **összes hatóanyagmaradvány összege** a jogszabályilag megengedett mennyiség százalékos terhelésének **maximum 80 százaléka** lehet.
- A **hatóanyagmaradványok száma maximum öt** lehet.
- Az **akut referenciadózis** egy hatóanyagmaradvány általi százalékos **terhelése maximum 100 százalék** lehet.

A Lidl specifikációs értékei már korábban érvényesülnek, minthogy egy termék jogszabályi megfelelőségét vizsgálánk, és hatékony korai előrejelzést jelentenek a világszerte megtalálható üzleti partnereinkkel közösen felállított szabályrendszerünkben.

A Lidl peszticidcsökkentő-program további kezdeményezései

A Lidl peszticidcsökkentő-program további kezdeményezéseket tartalmaz a friss zöldség- és gyümölcssterület aktuális témaköreiben:

A problémás hatóanyagok csökkentése a termesztés során - A Lidl prioritásként kezeli a friss zöldség és gyümölcs világszerte folytatott termelése során a problémás hatóanyagok aktív csökkentését, illetve azok használatának beszüntetését. Vezető, független szakértőkkel és tudományos intézetekkel közösen dolgozunk jelenleg azon, hogy a mezőgazdasági termelés során problémás hatóanyagokat meghatározott kritériumok és toxikológiai jellemzők alapján beazonosítsuk és azokról jegyzéket készítsünk. Ebben évente több mint 25.000 nemzetközi és 2.000 hazai szermaradvány-elemzésünk van segítségünkre, amelyeket független vizsgáló intézetekkel végeztetünk el, hogy egyedülállóan aktuális képet kapjunk világszerte a szermaradványok helyzetéről a friss zöldség és gyümölcs termesztése során. A következő lépésben kiválasztott szállítókkal dolgozunk együtt az egész világon ezeknek a beazonosított, problémás hatóanyagoknak a csökkentésén, illetve használatuk beszüntetésén.